

תאריך : 20.6.05

בתשובה נא לציין : 37230

לכבוד
אסנת מנדל, עו"ד
מנהלת מחלקת הבג"צים
פרקליטות המדינה
משרד המשפטים
ירושלים

בפקט

שלום רב,

הנדון: **קדם בג"צ: הפסקת גירושם של פלסטינים המתגוררים בגדה לעזה**
בג"צ 10676/04 שמלך נ' מפקדי כוחות הצבא בגדה המערבית ובעזה
בג"צ 3555/05 נבאהין נ' מפקדי כוחות הצבא בגדה המערבית ובעזה
בג"צ 3519/05 ורד נ' מפקדי כוחות הצבא בגדה המערבית ובעזה
בג"צ 4465/05 גדילי נ' מפקדי כוחות הצבא בגדה המערבית ובעזה

1. הריני לפנות אליך בעניין פרקטיקה פסולה ופוגענית שקנתה לה שביתה בגדה המערבית – גירוש פלסטינים מהגדה לעזה. לא הטעמים הביטחוניים עומדים בבסיס גירוש זה. אף לא צווי תיחום מגורים. גירוש זה מבוסס רק על העובדה, כי המגורש לא שינה את מענו הרשום מעזה לגדה.
2. עמדתנו בעניין ידועה – היא נפרשה בהרחבה בכל העתירות שבנדון, עתירות שעניינן גירוש של פלסטינים מהגדה לעזה. היא נפרשה בעוד שני מקרים בהם הצלחנו ברגע האחרון למנוע גירוש של פלסטינים לעזה, פלסטינים שעברו במחסום שגרתי ונעצרו לצורך גירושם.
3. עמדתנו היא, בקצרה, כי זכותו הבסיסית של כל תושב השטחים לשנות את מקום מגוריו כראות עיניו, וכי זכות זו אינה מתבטלת רק משום שעצם המעבר בין עזה והגדה, הכרוך (בהעדר מעבר בטוח) בכניסה לשטח ישראל, מצריך את הסכמת המפקד הצבאי. עמדתנו היא כי שינוי מקום המגורים אינו מותנה בהסכמה מוקדמת מישראל (דבר הנהוג במשטרים טוטאליטריים בלבד) וכי שינוי המען במרשם הוא עניין טכני שנעשה לאחר שינוי מקום המגורים. ממילא אין לסעיף זה משמעות לאחר שנים בהן חלה הקפאה מוחלטת של שינויי מען. עמדתנו היא כי תמונת הראי של סמכות "תיחום המגורים" (פרשת עגורל) היא, שמי שלא הוצא נגדו צו תיחום מגורים, רשאי להתגורר היכן שיחפוץ.

4. מצבור המקרים בהם גרשו או ניסו לגרש פלסטינים מהגדה לעזה, כמו גם השימוש הגובר בביטוי "תושב לא חוקי", בעניינו של מי שחי במקום אחר ממענו הרשום, מלמדים כי מדובר במדיניות. מדיניות זו השפעתה רחבה ופוגענית לא רק כלפי המגורשים עצמם, אלא כלפי אחרים, המתגוררים בגדה ונושאים בארנקם תעודת זהות "עזתית". אלו נאלצים לחיות כחיה נרדפת, להימנע ממעבר במחסומים ובמקומות בהם שוהים חיילים דרך קבע. הם אינם יכולים לקבל שירותים בסיסיים מהצבא, כמו לצאת לחו"ל דרך מעבר אלנבי ולחזור.
5. רק לאחרונה קבע בג"צ בהרכב מורחב, תוך שהוא חוזר על ההלכה הקבועה בפרשת עגורי (בג"צ 7015/02), כי גירושו הכפוי של אדם מביתו, מסביבתו, מאדמתו עולה כדי פגיעה בכבודו כאדם, בחירותו ובקניינו (בג"צ 1661/05 מועצה אזורית חוף עזה ואח' נ' כנסת ישראל ואח', פסק דין מיום 9.6.05).
6. לאור כל האמור אבקשך להנחות את כל הגורמים הרלוונטיים (צבא, משטרה, מג"ב, שב"כ) כי, בכפוף לכך שלא הוצא צו תיחום מגורים, אין לגרש פלסטינים המתגוררים בגדה לעזה.
7. הנחייה זו יפה היא גם לגבי גירושם של פלסטינים, המתגוררים בגדה, המורחקים על פי סעיף 13 לחוק הכניסה לישראל או משוחררים ממעצר או מאסר.
8. למצער, אבקשך להנחות את הגורמים לחדול מגירושם של פלסטינים לעזה, כל עוד תלויות ועומדות העתירות שבנדון, וכל עוד לא נתקבלה על יד בית המשפט טענתכם כי יש, כביכול, בסמכותכם לגרש פלסטינים מהגדה לעזה.

בכבוד רב,

גיל גן-מור, עו"ד

העתק:

עו"ד דני חורין, מחלקת הבג"צים
 עו"ד יובל רויטמן, מחלקת הבג"צים
 אלוף יוסף משלב, מתאם פעולות הממשלה בשטחים
 אלי"מ פנינה שרביט-ברוך, ראש מחלקת דין בינלאומי
 יועמ"ש גדמ"ע
 יועמ"ש עזה